

Co-werken in containers

De voormalige expeditiehal van project Zuidpark in Amsterdam werd onlangs omgebouwd tot een kantoor waar je een tijdelijke werkplek kunt huren, TheCoworking. Nina Graziosi liet zich inspireren door de vroegere functie van het gebouw en ontwierp een interieur dat voor een groot deel bestaat uit containers, met een verrassend gemoedelijk resultaat.

TheCoworking is een plek voor onder meer zzp'ers en ondernemers die er een tijdelijke werkplek kunnen huren. Verschil met bijvoorbeeld Regus of Spaces is dat je geen vast contract afsluit, maar via een soort 'strippenkaartsysteem' een aantal uren kunt afnemen zonder reservering vooraf. TheCoworking maakt deel uit van het herontwikkelingsproject Zuidpark, gevestigd in het voormalig hoofdkantoor van Vendex in Amsterdam Zuidoost. Het gebouw uit de jaren '60 bestaat uit een toren en een expeditieruimte; de toren werd al eerder gerenoveerd en wordt nu geheel verhuurd. De eigenaar van Zuidpark had in de Verenigde Staten voorbeelden gezien van het coworkingconcept, en besloot dat ook in de expeditieruimte te faciliteren.

TEKST Rutger van Oldenbeek
FOTOGRAFIE Hans Morren

Opdrachtgever Zuidpark, Amsterdam; Jan Huijbregts
Interieurontwerp Graziosi Progetti; Nina Graziosi
Interieurbouw Hilkmann Winkel- en Projectinrichting, Amsterdam
Bureaustoelen Herman Miller
Barnwood Barn in the City, Amsterdam
Vloerbedekking Desso, Waalwijk
Verlichting Illum, Leimuiden
Aannemer Schampers, Vosselaar (B)
Elektrotechniek Hoveling, Amsterdam

FOTO LINKS
De entree van TheCoworking

FOTO BOVEN
Interieur van een van de containers

FOTO ONDER
Hoge tafels tegen de gesloten wand

Ruig

Nina Graziosi kreeg de opdracht voor het interieurontwerp in deze voor een kantoor ongewone ruimte: één grote hoge hal met een ruig, industrieel karakter, die van de opdrachtgever ook geen gelikt kantoor mocht worden. Zij liet zich door de voormalige functie van het gebouw inspireren en ontwikkelde een al net zo ongewoon concept: in haar ontwerp is de hal ingericht en ingedeeld door middel van echte vrachtwagencontainers, waarbij van die containers echte kantoorruimtes zijn gemaakt. Dit sluit volgens Graziosi niet alleen aan bij de hal, maar bij het gehele project: "Het hoofdgebouw is qua uitstraling ook ruig, met veel beton in zowel de gevel als het interieur. Dit is het sluitstuk van het project Zuidpark – alles grijpt in elkaar." Ook het dak van de expeditiehal kreeg trouwens een bijzondere bestemming: dit is nu het grootste 'Urban Farming Dak' van Europa, waar onder meer groenten wordt geteeld, en waarop de bewoners van Zuidpark elkaar ontmoeten om te lunchen, bij te praten en hun eigen moestuintje bij te houden. Huurders van TheCoworking kunnen ook gebruik maken van andere faciliteiten van Zuidpark, zoals het auditorium, het restaurant en de koffiebar.

FOTO BOVEN LINKS
Werkplekken buiten de containers

FOTO BOVEN RECHTS
Het auditorium

FOTO ONDER
De ruimte bekleed met barnwood

Nieuwe

De voormalige expeditieruimte is 5 tot 7 meter hoog, waarbij het deel waar voorheen de vrachtwagens hun goederen losten lager is dan de rest. De deuren voor de laaddokken werden vervangen door glazen puien, zodat er nu volop daglicht is. De plafonds en paddestoelkolommen behielden hun ruige karakter en werden alleen schoongemaakt. Over de vloer werd een nieuwe gietvloer aangebracht.

Aanvankelijk werd gezocht naar gebruikte containers in verschillende kleuren en bedrukt met merknamen, maar vertelt Graziosi, "Containers blijken heel betaalbaar te zijn en dus hebben we nieuwe gekocht. Ze zijn bovendien gemakkelijk aanpasbaar." De ongeschilderde containers - in totaal 12 van 6 x 2,5 meter - kregen verschillende kleuren en werden geschikt gemaakt om als werkruimte te dienen. Zo werden er stukken uitgezaagd als opening - sommige met, en sommige zonder glazen wand of deur. Ook werden er extra plafonds in gemaakt - waaronder sprinklers en bekabeling voor de verlichting werden aangebracht - en kregen ze een extra vloer, gestoffeerd met tapijt. De nieuwe vloer en plafond dragen bij aan de betere akoestiek in de containers en aan extra stevigheid. Want een andere verrassing was volgens Graziosi dat "... een container eigenlijk een heel slap doosje is. Ze ontlent sterkte aan de profilering en als je er een stuk uit haalt, moet je dat compenseren. Ook buigen ze een beetje door als je eroverheen loopt, wat geluidsoverlast geeft. Daarom hebben we een versterkende constructie van stalen balken aangebracht, wat slechts een lichte verhoging van de kosten gaf."

Aan de buitenzijde bleven de containers echt container, wat mooi aansluit bij de beoogde 'ruwe' uitstraling. Hiertoe bleven ook alle buizen en leidingen in het zicht; deze werden alleen extra goed ingepakt met isolerend materiaal. De uitstraling wordt versterkt door de sprinklerinstallatie, die overal in het zicht werd gemaakt met rode buizen. Dit loste volgens Graziosi nog een ander probleem op: "Door de uitgebreide sprinklerinstallatie was een traditionele brandscheiding niet nodig. Dat gaf veel ontwerpvrijheid."

Barnwood

De containers werden op verschillende plekken geplaatst - op en naast elkaar per twee of meer - en door middel van lussen stevig aan elkaar bevestigd. Ze staan steeds vrij in de ruimte, zodat je er vrijwel overal omheen kunt lopen. Op één plek steken de containers boven uit een hoge wand, rustend op een constructie van stalen balken - van de vele verrassende blikken die een wandeling door de TheCoworking biedt, is dit waarschijnlijk de meest spectaculaire. En hoewel je misschien zou verwachten dat een interieur met zo veel ruige materialen een koele sfeer zou hebben, geven de containers en de ruimtes eromheen juist intimiteit en volgens Graziosi: "... een soort gezelligheid en geborgenheid."

Voor de plaatsing 'schoof' Graziosi vooraf virtueel met de containers in een 3D-ontwerpprogramma, net zolang tot al 'fine

BOVEN

Ontwerpschetsen van TheCoworking

FOTO ONDER

Op de achtergrond de containers die uit de hoge wand steken

tunend' de optimale indeling werd gevonden en een mooie sculptuur ontstond. Van het ontwerp werd met hetzelfde programma ook een presentatie voor de opdrachtgever gemaakt, die volgens Graziosi niet gelikt, maar een beetje schetsachtig is: "Vroeger schetste ik alles en de presentatie lijkt op die schetsen, die ook een beetje als een cartoon waren. Maar alles klopt wel: de opdrachtgever krijgt een goed beeld van de ruimte en heeft bovendien nog ruimte voor aanbevelingen. Als ontwerper kun je gemakkelijk dingen aanpassen." Hoewel het aanvankelijk de bedoeling was om voor alle gesloten werkruimtes containers te gebruiken, besloot Graziosi ook een 'doos' te maken die geheel is bekleed met Amerikaans barnwood: "We hebben bewust gekozen voor een accent, iets spannends ertussen, anders zou het te veel worden. Nu is er een betere balans. Het is ook iets bouwkundigs, een uitstapje naar echte interieurbouw." Het barnwood is een ruig maar kostbaar materiaal dat een mooie vergrijzing heeft en ook voor een mooi contrast met de kleuren van de containers zorgt; het past bovendien goed bij het vele beton.

Trappen

De hoogteverschillen bij de voormalige laadkuil werden door Graziosi niet als nadeel gezien, maar juist op ingenieuze wijze gebruikt. Zo ga je aan een kant van de kuil eerst een zevental treden omhoog om vervolgens met een langere trap omlaag te gaan. Door de extra treden merk je niet direct dat de ene kant een stuk lager is dan de andere, iets dat door een strategische plaatsing van de containers wordt geaccentueerd. "Zo werken de kuilen in het voordeel" aldus Graziosi. Ook is zo de zonering in de ruimte verkregen. In het lage gedeelte is tevens een auditorium, waarvoor Graziosi opnieuw een aantal extra

PLATTEGROND BOVEN
Begane grond

PLATTEGROND ONDER
Eerste verdieping

FOTO
**Door grote spiegels tegen
de achterwand lijkt de
ruimte veel dieper**

treden maakte - dit keer om het gewenste aantal zitplaatsen te verkrijgen. Op de houten treden liggen kussens en kunnen 20 tot 30 mensen zitten.

Een andere 'truc' paste Graziosi toe op de achterwand van de ruimte: die is tamelijk ondiep, maar door op een aantal strategische plekken tussen de kolommen grote spiegels aan te brengen, lijkt het er nu veel dieper en is ook aan de 'donkere kant' volop daglicht. Bovendien geven de spiegels overal spannende doorkijkjes, wat wordt versterkt doordat elk deel van de ruimte weer anders is ingericht. Graziosi: "Het geeft een heel ander emotioneel gevoel dan een gesloten wand, en het brengt leven in de brouwerij."

De containers zijn weliswaar nieuw, het meubilair is veelal hergebruikt. "Eén kakofonie van spullen en niet verfijnd, maar daardoor past het juist mooi bij het project" stelt Graziosi. De vele Eames Plastic Armchairs (nog de originele van Herman Miller) zouden evengoed menigeen jaloers maken, net als de Eames Aluminium Chair van Vitra. De echte werkstoel is een nieuwe van Herman Miller, de Mira. Maar er staan ook Klippan banken van Ikea. Graziosi: "Er zijn weinig interieurproducten, en ze spelen geen hoofdrol zoals in veel interieurs. Hun rol is hier gedegradeerd tot die van figurant in plaats van prima donna."

Gebruikers van TheCoworking kunnen in principe gaan zitten waar ze willen, ook in een ruimte voor meerdere personen. Een enthousiaste gebruiker ten slotte is Nina Graziosi zelf: "Ik gebruik TheCoworking naast mijn eigen kantoor als 'satellietkantoor' in Amsterdam. Ik ontmoet hier bijvoorbeeld klanten of werk er een paar uur tussen twee afspraken door." Behalve de goede bereikbaarheid en het feit dat je geen huurcontract nodig hebt, is er voor haar nog een ander pluspunt: je kunt bij Zuidpark ook je elektrische auto opladen.

www.graziosi-progetti.nl